

Képzési Program

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI FELÜGYELŐ SZAKMA

KÉPZÉSI PROGRAM

1 A szakma alapadatai

1.1	Az ágazat megnevezése: Szociális
1.2	A szakma megnevezése: Gyermek- és ifjúsági felügyelő
1.3	A szakma azonosító száma: 4 0922 22 01
1.4	A szakma szakmairányai: -
1.5	A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
1.6	A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
1.7	Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális
1.8	Kapcsolódó részsakmák megnevezése: Háztartásvezető
1.9	Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma(egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül):
1.9.1	Tanulói jogviszonyban: 3 éves szakképző iskolai oktatásban legalább 2100 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
1.9.2	Felnőttképzési jogviszonyban: az 1.9.1 pont alapján az adott iskola szakmai programjában felnőttképzési jogviszonyban folyó oktatásra meghatározott foglalkozásszám, amelynek 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.
1.10	Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: 70 óra, Technikumi oktatásban: -, Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben: 240 óra

A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban egyaránt az 1.9 és 1.10 pontok alatti oktatási idők összege.

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Közreműködik a gyermeket ellátó intézmény vezetőjének és nevelőjének irányítása mellett a gyermek és fiatal számára otthon nyújtó ellátást biztosító gyermekotthon, javítóintézet intézmény gondozási-nevelési, szabadidős tevékenységének szervezésében, megvalósításában és a háztartási feladatok ellátásában. Közreműködik a gyermek befogadásával kapcsolatos feladatok ellátásában. Végzi a gyermekkel, fiatallal kapcsolatos gondozási/nevelési feladatokat. A nevelővel, a pszichológussal, gyógypedagógussal/fejlesztő pedagógussal és a gyermek törvényes képviselőjét ellátó személlyel együttműködve és irányítása mellett felügyeli és segíti a gyermek tanulmányi munkáját, problémáinak megoldását, betegségeinek gyógyítását, szükség szerint kapcsolattartását, haza-gondozása/örökbefogadása előkészítésének folyamatát. Segítséget nyújt a pályaválasztásában, higiénés szokásainak kialakításában. Szükség szerint kapcsolatot tart a gyermekek jogainak érvényesülése érdekében az érdekképviseleti fórumokkal és a gyermekjogi képviselővel. Végzi a munkakör ellátásával kapcsolatos dokumentációs feladatokat. Részt vesz a gyermek önálló életvitelre való felkészítésében. A területen dolgozó és a gyermekek gondozásában, nevelésében és fejlesztésében résztvevő szakemberekkel személyesen, valamint infokommunikációs, digitális eszközök lehetőségeit is alkalmazva tart kapcsolatot, működik együtt.

3 A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakmairány megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Gyermek- és ifjúsági felügyelő	5221	Gyermekfelügyelő, dajka

4 A szakképzésbe történő belépés feltételei

- 4.1 Iskolai előképzettség:
alapfokú iskolai végzettség
- 4.2 Alkalmassági követelmények
 - 4.2.1 Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges
 - 4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: szükséges

5 A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

- 5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- digitális-, okos-, interaktív (smart)-, flipchart tábla
- audiovizuális eszközök (állókép-, diavetítő, epizskóp, mozgókép-, film vetítők, CD-, DVD lejátszó, rádió)
- asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú)

Elsősegélynyújtáshoz alkalmas eszközök: (Tanműhelyben kialakított demonstrációs terem)

- gyorstapasz
- gyorskötöző-, kötözőpólya, vágott mull-lap (kicsi, nagy, közepes)
- kötözőkendő
- kompressziós pólya
- rögzítő pólya
- háromszögekendő
- alumínium bevonatú elsősegély takaró
- hajlított elsősegélyolló
- fertőtlenítő oldat/spray
- egyszer használatos kesztyű
- kéztisztító (folyékony)
- defibrillátor
- sebimitáló
- ambubaba

Alapápolás és a gondozás eszközei: (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- konyhabútor, mikrohullámú sütő
- edénykészlet (lapos-, mély-, kistányér felnőtt/gyermek részére, speciális pl. öntapadós tányérok)
- az étkezéshez szükséges egyéni tálcás rendszer bemutatásának eszközei
- étkészlet (kanál, villa, kés, kiskanalak felnőtt/gyermek méretben, speciális kanalak)
- pohárkészlet (normál, mércézett), szívószál, betegítő pohár, csésze-, pohártartó,
- szalvéta és szalvétatartó
- tálca
- kancsó
- konyhatechnikai eszközök: pépesítésre alkalmas eszköz (aprító, daráló, passzírozó, turmixgép)
- papírtörölő, egyszer használatos terítő háztartási tisztító-, takarítószer (mosogató-, felmosó-, súroló-, fertőtlenítőszer, szivacs, törölő-, takarítókendők, súrolókefe, vödör, seprő, lapát stb.) papírtörölő, fertőtlenítő törölkendő
- pedálos szemeteskuka
- fürdőszoba, fürdőkádra illeszthető-, zuhanyozóban használható fürdetőszék, gurulós fürdetőszék
- manikűr-, pedikűrkészlet (körömcsipesz, köröm-, pedikűrrolló), hajmosó sapka, körömkefe

- nylon köpeny, védőruha
- ágynemű (nagy-, kispárna, pléd, paplan)
- háztartási textíliák (nagy- és harántlepedő, kis- és nagypárna-, paplanhuzat, vízhatlan és légáteresztő ágynemű- és matrachuzatok, ágy- és matracvédő lepedő), textília borogatáshoz, egyszer használatos és hagyományos mosdókesztyű, törölköző
- egyszer használatos betegápolási eszközök
- hálóing/pizsama, köntös
- papucs
- egyszer használatos kesztyű, szájmascsk
- prevenció és betegkényelmi eszközök: sarok- és könyökgyűrű, lábtámasz stb.
- házi patika, gyógyszeres szekrény/gyógyszertároló, -adagolók, gyógyszerek, bőrfertőtlenítő, tápláló- és illóolajok, intelligens és hagyományos kötszerek
- eszközfertőtlenítő szerek
- felkaros automata RR mérő, lázmérő, inhaláló készülék, gyógylámpák (infra, polarizált, fényterápiás eszközök)
- vizeletvizsgáló tesztsíkok, vizeletgyűjtő zsák, inkontinencia betét (különbféle), egyéb eszközök az inkontinens beteg ellátásához
- emésztőrendszeri gyorstesztek, anus-prea tartály
- vércukor monitorozásához és az inzulin beadásához szükséges eszközök (vércukor mérő eszköz, tesztsík, PEN, egyszer használatos fecskendő, tű)
- hely-, helyzetváltoztatás eszközei (ékpárna, bot, támbot, járókeret, kerekesszék, rollá-tor, kapaszkodók)
- életminőséget javító, segítő eszközök: kézhosszabbító, ágytálca, bútormagasító
- decubitust megelőző és kialakult decubitus esetén használatos eszközök

Foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök (TV, video, DVD, PC, projektor, vetítővászon, CD lejátszó, kamera, rádió)
- író-, rajz-, filctollak, flipchart tábla, papír
- kül- és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- kül- és beltéri sporteszközök

5.2 Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

Állóeszközök:

- 2 db gyermekágy matraccal
- 1 db vizsgálóasztal
- 2 db nyitott játékpalc
- 1 db gyógyszereszekrény
- 1 db tálalószekrény
- 2 db gyermekasztal
- 8 db gyermekszék
- 1 db karosszék
- 1 db asztal
- 1 db személymérleg
- 1 db mérővályú
- 1 db magasságmérő
- konyhai kis- és nagy gépek

Textiliák:

Gyermekágyhoz:

- 4 db matrachuzat
- 4 db lepedő
- 4 db pléd
- 8 db huzat

Egyéb textília:

- 8 db trikó
- 8 db ingblúz
- 8 db pulóver
- 8 db nadrág
- 8 pár zokni
- 8 db harisnyanadrág
- 8 db bugyi
- 8 db sapka
- 8 db sál, kesztyű
- 2 db anorák
- 6 pár lábbeli
- 8 db napozóbugyi
- 8 db törölköző
- 4 db fürdőlepedő
- 8 db fürdőkesztyű

Tisztálkodási-gondozási eszközök és szerek:

- 2 db badella (lengőfedeles)
- 2 db badella (pedálos)
- 4 db kancsó, mércézett
- 2 db szappantartó
- 4 db fésű
- 2 db hajkefe
- 2 db körömvágó olló
- 2 db talkum szóró
- 2 db szobahőmérő
- 2 db vízhőmérő
- 2 db vattatartó
- 12 db tálca
- szappan
- sampon
- kamilla

Gyógyszerek, vegyszerek:

- gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz)
- fertőtlenítőszeres bőr- és eszközfertőtlenítéshez

- alkohol
- vazelin
- paraffinolaj
- jódtinktúra
- felületfertőtlenítő
- kötözés eszközei
- 3-3 db Schimmelbusch doboz (kicsi, nagy)
- vatta
- papírvatta
- gézpólya különböző méretben
- gyorskötöző pólya
- rugalmas háló
- steril mull-lap különböző méretben
- speciális kötszerek
- ragtapasz önmagához tapadó pólya

Az elsősegélynyújtás eszközei:

- 4 db hőmérő
- 2 db mentőláda, felszereléssel
- 2 db pléd
- 4 db lepedő
- 1 db sebimitációs készlet
- steril mullpólya különböző méretben
- steril mull-lap különböző méretben
- vatta
- papírvatta
- bőrfertőtlenítő szer többféle
- ragtapasz
- rugalmas csőháló kötszer különböző méretben
- steril gyorskötöző mullpólya különböző méretben
- 12 db rugalmas pólya
- kötszerkapocs
- biztosítótű
- 6 db kötszerolló
- 6 db olló
- 6 db anatómiai csipesz
- 6 db ledobó tál
- 6 db tálka
- fóliakesztyű
- kézfertőtlenítő
- papírtörölköző
- 12 db törölköző
- 3 db pneumatikus sín
- 3 db nyakrögzítő gallér
- 12 db háromszögletű kendő
- izotermiás sürgősségi takaró
- 1 db reanimációs fantom
- 1 db lélegeztető ballon + arcmaszk
- 1 db hordágy

Az étkezés eszközei:

- 4 db tápszeres üveg
- 8 db mércés üvegpohár
- 4 db kancsó
- 8 db mokaáskanál
- 8 db kávéskanál
- 8 db gyermekkanál
- 8 db evőkanál
- 3 db merőkanál
- 8 db bögre
- 2 db szeletelő kés
- 8 db étkészlet (gyermek)
- 8 db gyermek kompótos tálka
- 8 db porcelán tálka
- 3-3 db Jénai tál fedővel (kicsi és nagy)
- 6 db tálca
- 2 db szalvétatartó

Játék eszközök:

- a különböző életkoroknak megfelelő szabályos és balesetmentes játékok
- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez
- utánzó játék eszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- bábok, paraván
- társasjátékok
- kézimunka eszközei (gyöngy, textil, filc, fonál, gyurma stb.)
- eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (rajztábla, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- sporteszközök

Egyéb eszközök:

- védőruhák
- védőcipők
- 2 db tűzoltó készülék
- tanterem elmozdítható asztalokkal
- tankönyvlista szerinti tankönyvek
- felszerelt számítástechnika terem
- internet-hozzáférés
- projektor
- TV
- DVD
- video

6 Kimeneti követelmények

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

A szociális, gyermekjóléti alap-és gyermekvédelmi szakellátások különböző intézményeiben, kompetenciájának megfelelő esetekben, önállóan és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani. Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közre-működik. Krízis-, rendkívüli és katasztrófa helyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz. Ismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait. Munkájában a mindenkorai jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik. Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat. Munkájában nagy gondot fordít a prevenció munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Kapcsolatot tart és együttműködik a szociális és/vagy gyermekvédelmi ápolás, gondozás, szervezés, tervezés folyamatában az érintett szakemberekkel, ellátottakkal, gondozottakkal és családtagjaikkal.	Ismeri a humán szolgáltatások rendszerét, a kapcsolatfelvétel, a kapcsolatfenntartás és kapcsolatlezárás lehetőségeit.	Törekszik az érzelmi stabilitása megtartására és a kiegyensúlyozott munkavégzésre.	Szakmai segítséggel kiválasztja az ellátottak és gondozottak érdekében a legmegfelelőbb együttműködési formát.
2	Útmutatás alapján az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő, rekreációs) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez, rekreációjához felhasználható (szemléltető, rekreációs, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai jellemzőket.	Empátiával fordul az ellátottak és gondozottak, valamint családtagjaik felé. Egyes eszközök beszerzésénél és felhasználásánál figyelembe veszi a fenntarthatósági szempontokat.	Felelős az erőforrások hatékony felhasználásáért, figyelembe veszi az anyagi, személyi és tárgyi erőforrásokat a foglalkozások előkészítésében és megtartásában.

3	Szakmai irányítás mellett a jogszabályok és a módszertani útmutatók alapján szakmai (adat- és információ-rögzítési, elemzési, tervezési) dokumentációkat készít papír alapon és elektronikusan.	Ismeri a szakmai dokumentációk (pl. sablonok, nyomtatványok, elemzési, fejlődést követő és tervezési dokumentumok) készítésének, kitöltésének formai és tartalmi követelményeit.	Törekszik a feladat megértésére, határidőre történő elkészítésére, motivált a végrehajtására, értékelve és mérlegelve, kritikusan kezeli és használja az információforrásokat. Törekszik arra, hogy tájékozódjon az egyes technológiák és eszközök hatékonyságának jellemzőiről, energiafogyasztásukról, környezeti hatásukról. Fontosnak tartja ezen jellemzők ismeretét. .	Az adminisztrációs feladatokat önállóan, felelőséggel, a határidők betartásával végzi, önellenőrzéssel értékeli saját munkáját.
4	A munkavégzés során alkalmazza a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi, valamint a tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat. Szükség szerint elsősegélyben részesíti a rászorulókat.	Ismeri a munka- és balesetvédelmi, a tűzvédelmi és környezetvédelmi, valamint az elsősegély és közegészségügyi előírásokat.	A munkavégzése során a munka- és balesetvédelmi, (köz) egészségügyi, valamint a tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat betartja.	Munkára képes és alkalmas állapotban, szabálykövető módon vesz részt a munka-végzésben. Felelősséget vállal a veszélyhelyzet megoldásában.
5	A tanulmányai és a munkavégzés során a birtokába került személyes adatokat a jogszabályok és a szociális munka etikai kódexe vonatkozó pontjainak megfelelően kezeli, a gondozással kapcsolatos titoktartási kötelezettségeket betartja.	A személyes adatok védelmével kapcsolatos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályokat ismeri, a jogszabályban foglalt titoktartási kötelezettségeinek eleget tesz.	Tiszteletben tartja az állampolgári jogokat, a védelem alá eső adatok, információk birtokosaként elkötelezett azok megőrzése iránt. Alkalmazza az "integritás és bizalmas jelleg" alapelvet.	Felelős munkavégzése során és a magánéletében a tudomására jutott adatok, információk megőrzéséért és kezeléséért.
6	Felismeri a különböző életkorok élettani, fejlődéslektani sajátosságait és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat.	Ismeri a különböző életkorok élettani, fejlődéslektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Kész a közös munkára, másokkal megosztja szakmai elméleti és gyakorlati tudását, felhalmozott tapasztalatait.	Felelős az ellátottak és a gondozottak életkori, mentális állapota és fejlettségi szintje szerinti ellátás, gondozás megvalósításáért, az alkalmazott beavatkozásokért. .

7	Felismeri és azonosítja a személyeket és csoportokat veszélyeztető helyzeteket, ezeket jelzi közvetlen felettesének.	Ismeri a krízis, krízisintervenció fogalmát és a konfliktuskezelés módszereit.	Keresi az együttműködés lehetőségét, és felismeri a helyzetből fakadó szerepét.	Maradéktalanul betartja a szociális munka etikai kódexét, viselkedéskultúrájával azt képviseli.
8	Érthetően kommunikálja a kreatív javaslatait az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban.	Véleményét, szakmai álláspontját felelősséggel képviseli.	Egyéni és team munkában a saját kompetenciahatárainak figyelembevételével végzi feladatait.
9	Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit folyamatosan fejlessze. Asszertív módon kommunikál.	Az ellátottak, gondozottak egészségi, életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről.

10	Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, egyszerűbb kérdésekre válaszol, képes munkakörének legfontosabb idegen nyelvi szakmai kifejezéseit azonosítani.	Ismeri legalább egy idegen nyelv alapvető szakmai kommunikációs formuláit. Alapvető szó-kincsrel, nyelv-tani tudással rendelkezik.	Nyitott, érdeklődő az adott nyelv alapismerteteinek elsajátítása iránt.	Egészségügyi dokumentáció értelmezésében és a saját tevékenysége dokumentálásában az orvosi latin szakkifejezéseket megfelelően használja.
11	Megérti és alkalmazza a szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Ismeri a szakmájához kapcsolódó alapvető szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Nyitott a személyiségfejlesztésre. Szakmailag elhivatott, magatartása szabálykövető.	Az irányadó szociális ágazati és intézményi iránymutatások szerint végzi saját tevékenységét.
12	A saját és az ellátottak / gondozottak érdekeit munkavégzése során képviseli. Alkalmazza az érdekérvényesítés módszereit.	Ismeri a szakmai érdekképviselő szintjeit és fórumait. Ismeri az alapvető emberi, gyermeki ellátotti- és betegjogokat. Ismeri az érdekérvényesítés módszereit.	Elhivatott az emberi jogok védelmére és azok érvényesítésére.	Önállóan felismeri a jogsérelmet, kompetenciájába tartozóan teszi
13	Megérti és alkalmazza az énvédelmi technikákat és módszereket. Jelzést ad, segítséget kér szakmai érintettsége esetén.	Ismeri az énvédő mechanizmusokat, a rekreációs technikákat és módszereket. Rendelkezik alapvető önismerettel, reális önképpel.	Nyitott önmaga megismerésére. Fogékony a személyiségtípusok azonosítására.	Képes az önálló személyiségfejlődésre az elsajátított módszerek és technikák alapján. Lelki egészsége karbantartására különböző rekreációs technikákat alkalmaz és gyakorol.

14	Alapvető digitális kompetenciái és információkezelési képessége alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez. Konstruktívan és tudatosan használja az online kommunikációs eszközöket, csatornákat.	Ismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus média-használat szabályaival.	Törekszik a mindennapi munkája során használt informatikai eszközöket kezelni, alkalmazni, beállítani. A jelentkező problémákat közvetlen felettesének jelzi.	Munkája során betartja az etikus médiahasználat szabályait, eszerint jár el. Betartja az adatkezelési szabályokat.
15	Szakmai dokumentációkat, szabályozókat, protokollokat értelmez és használ munkavégzése során.	Átlátja az alapvető szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátási formákat.	Elsődlegesnek tartja az ellátottak szükségleteinek kielégítését.	Betartja a szakmai előírásokat, naprakészen, pontosan vezeti az előírt dokumentációkat.
16	Digitális kompetenciái birtokában az online térben is tájékozódva képes az önképzésre.	Ismeri a folyamatos képzés, továbbképzés lehetőségeit, az élethosszig tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmai és a környezetében zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma, az intézmény fejlődéséhez.
17	Azonosítja az életmód átalakulásával kapcsolatos kockázatokat és dilemmákat.	Társadalomismereti, szociológiai ismeretei alapján egyének, családok, közösségek működésében a különböző életmódok hatásait ismeri.	Nyitott a különböző élethelyzetek, életformák megismerésére, tiszteletére.	Felelősséget vállal a segítő tevékenység során végzett munkájáért.
18	Értelmezi a társadalomban megjelenő gyakori betegségekről készült kimutatásokat és a betegségek rizikófaktorait. Háromdimenziós anatómiai atlasz segítségével modellezi az emberi test felépítését.	Ismeri a társadalom leggyakoribb népbetegségeit, azok rizikófaktorait, a társadalomban kialakult egészségkultúrát, az egészségmegőrzés módszereit. Ismeri a háztartások számára ajánlott házipatika összetételét. Ismeri az emberi test holisztikus egyensúlyát (testi, lelki, mentális területek).	Környezete számára mintát mutatva egészségtudatosan és környezettudatosan él. Törekszik saját maga és közvetlen környezete megóvására. Törekszik a saját testi, lelki és mentális egészségének megőrzésére.	Instrukciók alapján adatokat keres a társadalom egészségkultúrájáról, környezettudatos magatartásáról, és a népbetegségekről.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Azonosítja a konfliktushelyzeteket, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit és a megoldási stratégiákat.	Ismeri a gyermekek életében előforduló konfliktushelyzeteket, azok típusait és jellemzőit.	Munkája során törekszik a konfliktusok megelőzésére, feloldására.	Felelős a konfliktusok megelőzéséért és feloldásáért.
2	Felismeri azon problémákat, melyek a gyermekek ellátásával összefüggnek, annak érdekében, hogy megteremtse az ellátottak számára a megfelelő nevelési háttérrel.	Rendelkezik a gyermekek ellátásával összefüggő probléma megoldására irányuló tudással.	Segítőképz és nyitott a gyermekek ellátásával összefüggő problémák megoldására.	A gyermekek ellátásával összefüggő problémákat saját hatáskörben megoldja.
3	A különböző szakterületek közötti összefüggések figyelembevételével szektorközi együttműködéseket alakít ki.	Ismeri a szociális rendszer működési mechanizmusát. Ismeri a szociális rendszer működési mechanizmusát.	Rendszerszemléletű gondolkodással rendelkezik, melynek segítségével átlátja a különböző szakterületek sajátosságait, működését.	Felelős munkájának leghatékonyabb módon történő elvégzéséért.
4	Felismeri és értelmezi a csoportdinamikai jelenségeket, megteremtse az együttműködés lehetőségeit.	Átlátja a csoportok működését, szerkezetét, azok jellemzőit.	Tiszteletben tartja az egyének autonómiáját.	Felelős a gyermekek együttműködésének kialakításáért a saját hatékony munkavégzésének érdekében.

5	Azonosítja a gyermekek személyiségjegyeit, és ez alapján biztosítja számukra a megfelelő nevelési háttérrel.	Ismeri a gyermekek fejlődés-lélektanát.	Nyitott és elfogadó a különböző személyiségjegyek megismerésére.	Felelős a gyermekek egyéni bánás-módjának megvalósulásáért.
6	Alkalmazza a gyermekek ellátása során a higiéniai eszközöket, technikákat.	Ismeri a gyermekek ellátása körüli higiéniai előírásokat, takarítóeszközöket és takarítási technikákat.	Nyitott arra, hogy munkatársaival folyamatosan fejlessze a takarítási technikákat. Ismeri a hulladék és veszélyes hulladék kezelésének módját, szabályait.	Felelős a napi takarítási és fertőtlenítési feladatok elvégzéséért. Odafigyel az előírások betartására, a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi feladatok ellátása mellett.
7	Azonosítja a gyermekek motiválásának lehetőségeit, amelyek segítségével motiválja őket.	Ismeri a személyre szabott motivációs eszközöket, kommunikációt.	Személyes példamutatóval elősegíti a gyermekek motiváltságának felkeltését és fenntartását.	Felelős a segítőkész kapcsolat megteremtéséért, melyben motiválja a gyermekeket.
8	Azonosítja és megoldja az elsősegélynyújtási helyzeteket.	Rendelkezik az elsősegélynyújtás ismereteivel.	Képes és nyitott a segítségnyújtásra.	Felelős a gyermekek egészségének megóvásában, szükség esetén elsősegélyt biztosít számukra, amennyiben meghaladja kompetenciáit, segítséget kér.
9	Azonosítja a digitális kockázatokat, amelyek a gyermekek életében előfordulnak, ezek veszélyeire felhívja a figyelmet, tudatos internethasználatra buzdít.	Ismeri a folyamatos képzés, továbbképzés lehetőségeit, az élethosszig tartó tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmájában és a saját környezetében zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma és az intézmény fejlődéséhez.
10	Ellátja a gyermekgondozással járó feladatokat.	Rendelkezik a gyermekgondozáshoz szükséges ismeretekkel.	Elsődlegesnek tartja a gyermekek szükségleteinek kielégítését.	Felelős a rábízott gyermekek vonatkozó jogszabályban előírt teljes körű ellátásának biztosításáért, együttműködve a munkatársakkal.

11	A gyermekek ellátásához kapcsolódó nyilvántartásokat értelmez, és használja azokat munkavégzése során.	Átlátja az alapvető szociális és gyermekvédelmi ellátási formákat.	Elsődlegesnek tartja az ellátottak és gondozottak szükségleteinek kielégítését.	Betartja a szakmai előírásokat, naprakészen, pontosan vezeti az előírt dokumentációkat.
12	Megérti, követi és alkalmazza a gyermekvédelemhez kapcsolódó előírásokat, szabályokat, protokollokat.	Ismeri a szakmájához kapcsolódó, alapvető feladatok ellátását szabályozó utasításokat és iránymutatásokat.	Szakmailag elhivatott, érdeklődik a gyermekvédelmi szabályzatok iránt, magatartása szabálykövető.	Betartja az alapvető szakmai elvárásokat, protokollokat a tanulmányai és a munkavégzése során. Magára nézve kötelezőnek tekinti az előírások betartását. Önállóan képes elvégezni a kompetenciahatárában belüli tevékenységeket, és azokért felelősséget vállal.
13	Azonosítja a családok szociokulturális hátterét, és ennek mentén szervezi a gyermekek egyéni gondozását.	Ismeri az egyének, családok, közösségek működésében a különböző élet-módok hatásait.	Nyitott a különböző élethelyzetek, életformák megismerésére, tiszteletére.	Felelős azért, hogy munkáját az egyének, családok, közösségek nemzeti, etnikai, felekezeti hovatartozásának tiszteletben tartásával végezze.
14	Szervezi a gyermekek mindennapi tevékenységeit az iskolai tanulmányokban és a szabadidő hasznos eltöltésében.	Ismeri a különböző fejlesztő játékokat, tevékenységeket, támogatja a gyermekeket tanulmányi előmenetelükben.	Nyitott az új fejlesztő foglalkozások, nevelési módszerek megismerésére, a kapcsolatteremtésre.	Felelős a gyermekek tartalmas tevékenységeinek megszervezéséért, oktatási intézményekkel való kapcsolattartásért, együttműködve a munkatársakkal.

15	Megérti, követi, alkalmazza a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség alapelvét, és ennek mentén végzi munkáját.	Ismeri az alapvető és etikus gazdálkodás szabályait.	Betartja a felelős gazdálkodás elveit, a rábízott erőforrásokkal felelősen gazdálkodik. Törekszik arra, hogy megértse a gazdasági folyamatok környezet-re gyakorolt hatását, a környezetre káros hatások csökkentésének lehetőségeit.	Felelős a rábízott pénzeszközök kezeléséért, hatékonyan szervezi belőle a gyermekek teljes körű ellátását.
16	A gyakorlatban alkalmazza a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat és szakirodalmat. Felhasználja a nyomtatott vagy online formában elérhető szakirodalmat és szakmai anyagokat.	Ismeri a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap- és szakellátásban élőkre vonatkozó jogszabályi és szakmai előírásokat, módszertani leveleket.	Érdeklődő, nyitott, szabálykövető a szakmáját illetően. Példát mutat az infokommunikációs eszközök gyermekvédelmi intézményben lehetséges alkalmazására.	Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és információt gyűjteni.
17	Gyakorlatban alkalmazza a munkajogi, munkavállalói ismereteket.	Ismeri a munkajogi előírásokat, munkavállaláshoz szükséges feltételeket, lehetőségeket.	Magatartása szabálykövető, érdeklődő, nyitott személyiség. Betartja a munkajogi előírásokat, etikai szabályokat.	Önállóan képes eligazodni a munkaerőpiachoz, munkaviszonyhoz kapcsolódó szabályokban, mely ismeretek birtokában hatékonyan segíti az ellátottak munkavállalását.
18	Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, egyszerűbb kérdésekre válaszol, képes munkakörének legfontosabb idegen nyelvi szakmai kifejezéseit azonosítani.	Ismeri legalább egy idegen nyelv alapvető szakmai kommunikációs formuláit. Alapvető szókinccsel, nyelvtani tudással rendelkezik.	Nyitott, érdeklődő az adott nyelv alapismerteteinek elsajátítása iránt.	A saját tevékenysége dokumentálásában a szakkifejezéseket megfelelően használja

19	Gyakorlatban alkalmazza a pedagógiai és gyógypedagógiai ismereteket.	Ismeri az alapvető pedagógiai, gyógypedagógiai célokat.	Nytott az adekvát pedagógiai módszerek elsajátítására	Együttműködik munkatársaival az ellátottak számára a hatékony, egyéni nevelési elvek kialakításában.
----	--	---	---	--

7. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

7.1 A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként

Ágazati alapképzés

Az ágazati alapképzés 100 % - ban iskolai keretek között kerül megvalósításra

Közismereti órák	1/9. évfolyam éves óraszám
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	72
Idegennyelv	72
Matematika	72
Történelem és társadalomismeret	108
Természetismeret	108
Testnevelés	108
Digitális kultúra	36
Osztályközösség-építő program	36
Szakmai órák	
Munkavállalói ismeretek	18
Szakmai személyiségfejlesztés	144
Pszichológia	72
Egészségügyi ismeretek	72
Elsősegélynyújtás alapismeretei	54
Társadalomismeret	72
Szociális ismeretek	144

Szakképzés

Közismereti órák	2/10. évfolyam éves óraszám
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	72
Idegen nyelv	36
Matematika	72
Testnevelés	72
Digitális kultúra	36
Osztályközösség-építő program	36

Szakmai órák

Tantárgy	2/10. évfolyam iskolai képzés	2/10. évfolyam duális képzés
Főzési és konyhatechnikai alapismeretek	60	0
Háztartásvezetési alapok	108	0
Általános műveltség viselkedéskultúra	32	0
Segítő kapcsolat kialakítása és kommunikációs gyakorlatok a gyermekvédelemben	42	0
Gyermekvédelem története	9	0
Gyermekfejlődés szakaszai és szükségletei	27	0
A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai	20	0
Gyermekvédelem és javítóintézeti nevelés rendszere és jogi szabályozása	30	0
Gyógypedagógia, mint tudomány	36	0
Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció	96	0
Pedagógiai ismeretek	45	0
Ismeretek a gyermekgondozásról	36	0
Gyermekápolási ismeretek	36	0
Gyermekbetegségek, gyermekbalesetek	90	0
Gyermekgondozási, ápolási feladatok	31	0
A munkavállaló adminisztrációs kötelezettségei	9	0
A gyermekfelügyeleti munka dokumentálása	27	0
Gyermekotthon és javítóintézet működése és gondozási feladatai	36	0
Az átmeneti gondozás működése és gondozási feladatai	18	0
Terepgyakorlat	36	0
Egybefüggő szakmai gyakorlat	70	0

Közismereti órák	3/11. évfolyam éves óraszám
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	72
Idegen nyelv	36
Matematika	36
Testnevelés	36
Osztályközösség-építő program	36
Pénzügyi és munkavállalói ismeret	36

Szakmai órák

	3/11. évfolyam iskolai képzés	Külső gyakorlati hely megállapodással
Munkavállalói idegen nyelv	62	0
Főzési és konyhatechnikai alapismeretek	30	0
Háztartásvezetési alapok	9	0
Gyermekcsoportok működése	16	0
Segítő kapcsolat kialakítása és kommunikációs gyakorlatok a gyermekvédelemben	48	0
A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozása	7	0
Különleges, speciális és kettős ellátási szükségletű gyermekek gondozása	48	0
Gyermekvédelem és a javítóintézeti nevelés rendszere és jogi szabályozása	16	0
A gyermekbántalmazás különböző formái és prevenciós lehetőségek	24	0
Gyermekgondozási, ápolási feladatok	71	0
Gyermekvédelmi szakellátás, az átmeneti gondozás és a javító intézeti nevelés feladatai	62	0
Gyermekfoglalkozás kiscsoportban	31	0
Gyermekvédelmi intézmények szabályzatai, dokumentációs rendszerek az intézményekben	18	0
A gyermekek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció	16	0
Élettörténeti munka	36	0
Gyermekcsoportok működése a gyakorlatban	62	0
Terepgyakorlat	0	192

Terepgyakorlat tantárgy heti 6 órában megállapodással zajlik. A külső gyakorlaton tölthető alacsony óraszám miatt a fogadó intézménynek gazdasági okokból nem kifizetődő a szakképzési munkaszerződéssel történő foglalkoztatás.

Értékelés szempontjai

7 Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Az ágazati vizsga időpontja:

Az ágazati képzés befejezését követően kerül megszervezésre

- 7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **A segítő foglalkozás alapismeretei**

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- szakmai személyiségfejlesztés (kommunikációs készségfejlesztés, viselkedéskultúra, reális énkép, konfliktuskezelés)
- általános pszichológiai, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai ismeretek
- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer,
- egészségügyi alapismeretek (az emberi test, népegészségtani, gyógyszeres alapismeretek, egészségkultúra, környezetvédelem)
- elsősegélynyújtási alapismeretek
- társadalomismeret (társadalomismeret alapjai, demográfiai és népesedési alapismeretek, az emberi szükségletek rendszere, a mai magyar társadalom, család és háztartás)
- szociális ismeretek (humán szolgáltatások, szociális ellátórendszer és intézményei, szociális gondoskodás)

Az írásbeli vizsga egy feleletválasztós és feleletalkotós teszt (tesztlap), amely tartalmazzon 30 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.)
- Asszociáció (Fogalmak és állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra („C”) vagy egyik fogalomra sem („D”) igazak.)
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek a betűjelét kell bekarikázni.)
- Igaz-hamis egyszerű feleletválasztás (Öt egyszerűen megfogalmazott kérdéshez öt-öt válaszlehetőség tartozik, ezek közül meg kell határozni, hogy melyik válasz igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I” (igaz) vagy „H” (hamis) betűt kell írni.)
- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az egy-egy beillesztendő szó teszi szakmai-lag, tartalmilag értelmezhetővé a mondatokat.)
- Fogalom meghatározása (5 darab definíciót kifejtése).

Az írásbeli feladat elkészítését, értékelését az ágazati alapvizsgán részvevő oktatók végzik.

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Az egyes feladattípusok aránya és értékelése a teljes vizsgafeladaton belül:

- szakmai személyiségfejlesztés (kommunikációs készségfejlesztés, viselkedéskultúra, reális énkép, konfliktuskezelés): 10%
- általános pszichológiai, fejlődéslélektani és szociálpszichológiai ismeretek: 10%
- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer: 20%

- egészségügyi alapismeretek (az emberi test felépítése, népegészségtani, gyógyszeres alapismeretek, egészségkultúra, környezetvédelem): 20%
- elsősegélynyújtási alapismeretek: 15%
- társadalomismeret (társadalomismeret alapjai, demográfiai és népesedési alapismeretek, az emberi szükségletek rendszere, a mai magyar társadalom, család és háztartás): 5%
- szociális ismeretek (humán szolgáltatások, szociális ellátórendszer és intézményei, szociális gondoskodás): 20%

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás tevékenységformái.**

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A gyakorlati vizsgatevékenység két vizsgarészből áll.

1. **vizsgarész: Portfólió:** A tanuló szóbeli előadással kísért prezentáció keretében bemutatja a személyes érdeklődését és motivációját az ágazat, valamint a szociális és gyermekvédelmi segítő szakmák iránt. A prezentációt előzetesen megküldi a vizsgát szervező intézmény számára, a vizsga előtt 10 nappal.
2. **vizsgarész: Demonstráció:** Az ágazati alapoktatásban elsajátított szociális ágazati ismeretei alapján a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva be-mutatja a leírt feladat végrehajtását (demonstráció).

1. vizsgarész leírása: Portfólió

Minimum 10, maximum 15 diából álló prezentáció elkészítése, melyet a tanuló a vizsga előtt 10 nappal lead az ágazati alapvizsgát szervező szakképző intézménynek.

A tanuló a prezentációt a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb 20 percen belül. A vizsgabizottság, értékelése kialakításához, a prezentáció be-mutatása előtt feltett kérdésekre kapott válaszokat is értékeli, melyekre a tanuló legfeljebb 10 percen belül válaszol.

Elvárás, hogy fotódokumentáció, szkennelt dokumentum csak abban az esetben szerepeljen, ha az releváns és szükséges az előadás szempontjából. Nem a tanulóról készült fénykép, valamint személy(ek)et ábrázoló fotó, szerzői jog, szabadalom, védjegy alatt álló művek esetén a forrás, illetve hozzájárulás megjelölése szükséges.

Az írásbeli feladat elkészítését, értékelését az ágazati alapvizsgán részvevő oktatók végzik.

A prezentáció elsődlegesen a tanulók személyes érdeklődését, attitűdjét, kommunikációs készségét, képességét hivatott bemutatni. A tanulónak a vizsgabizottsággal folytatott szakmai kommunikációja egészíti ki a gyakorlati vizsgatevékenységet.

2. vizsgarész leírása: Demonstráció

Az ágazati alapoktatásban elsajátított ápolás, gondozás, szabadidő-szervezés, foglalkoztatás, adminisztráció, elsősegélynyújtás és közegészségügyi tanulási eredmények alapján a tanuló, a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából választva, bemutatja egy leírt feladat végrehajtását (demonstráció) tantermi körülmények között. A tevékenységlistának legalább 20 eleműnek kell lennie. Egy adott tevékenység legalább 2, legfeljebb 4 témakör ismereteit és képességeit tartalmazza.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 50 perc (1. vizsgarész 30 perc, 2. vizsgarész 20 perc)

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70%

A vizsgarészek aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül:

1. vizsgarész: 30%

2. vizsgarész: 70%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az 1. vizsgarész értékelési szempontjai: Portfólió

Értékelési szempontok:

- Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényyszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A prezentáció megfelelő, ha a tanuló a hozzászólásokra, kérdésekre tartalmi válaszokat ad, a tanuló reagálása minőségi. (50%)
- Előadói stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival kifejezi a vizsgázó a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását, előadása közben a szaknyelvet használja. (25%)
- Prezentáció/szemléltetés: a diáképek rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelősége, a verbális kommunikáció támogatja a prezentációt/szemléltetést; helyes-írás, nyelvhelyesség, a prezentáció összképe, igényessége. (25%)

A 2. vizsgarész értékelési szempontjai: Demonstráció

Az alábbi szempontsor mentén szükséges megfigyelni és értékelni a gyakorlati munkavégzés szakszerűségét, minőségét, eredményességét:

- a munkaterület előkészítése, a munkavégzéshez való előkészületek és felkészülés minőség (15%);
- higiéniai szabályok betartása (15%);
- kivitelezés/megvalósítás módjának és ütemezésének megválasztása, szakszerű kivitelezése (20%);
- megismert szakmai protokoll betartása (15%);
- a kommunikáció formája, módja, minősége, a verbális és nonverbális kommunikáció összhangja (15%);
- odafigyelés, türelem, udvariasság, empátia (10%);
- kompetenciahatárok betartása (5%);
- a szükséges dokumentáció vezetése (5%).

7.3.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte érte.

7.3.5.3 az alapvizsga bármelyik részének sikertelen teljesítése esetén az ágazati alapvizsga 60 napon belül megismételhető.

7.4 Alapvizsgálattal betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapkutatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgálattal betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Szociális	-	-	-

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

Szakma megnevezése: **Gyermek- és ifjúsági felügyelő**

8.1 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.1.1 A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a portfólió elkészítése, valamint a vizsgaközpontnak történő leadása a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 10 nappal. A vizsgaközpont a portfólió leadására korábbi időpontot is meghatározhat.

8.1.2 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.1.3 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.2 **Központi interaktív vizsga**

8.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Gyermek- és ifjúsági felügyelő szakmai ismeret**

A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazását igénylő, interaktív központi vizsgatevékenység egy feleletválasztós tesztsor, amely tartalmazzon 35 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként 5-5 feladat):

• Feleletválasztós tesztsort, amely az alábbi feladattípusokat tartalmazza:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdés-hez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a megfelelőnek tartott választ, illetve annak betűjelét) 5 darab kérdés,
- Az egyszerű feleletválasztásos kérdéssor a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap- és szakellátásra vonatkozó jogszabályi és szakmai tanulási eredményeket méri.
- Asszociáció (Fogalmak és állítások között kell megtalálni a logikai kapcsolatot. Az állítás az egyik fogalomra, a másik fogalomra, illetve mindkét fogalomra, vagy egyik fogalomra sem vonatkozik) 5 darab feladat,
- Az asszociációs feladatsor a gyermek, a csoport, a csoportdinamikai és konfliktus-kezelési tanulási eredményeket méri.
- Relációanalízis (A tesztkérdés helyes megválaszolásához gondosan el kell olvasni az összetett mondatot, amelynek az első része egy állítást tartalmaz, mely lehet igaz állítás, de lehet hamis is. A mondat második része pedig egy indoklást tartalmaz, mely ugyancsak lehet igaz és hamis. Amennyiben mindkét mondatrész igaz, eldöntendő az is, hogy az indoklás magyarázza-e vagy sem az állítást. Mindezek figyelembevételével az összefüggés-elemző, illetve relációanalízis típusú tesztkérdésekben öt kombináció adódik, melyek közül a helyeset meg kell találni és betűjelét megadni) 5 darab feladat. A relációanalízis feladatsor a szakmai protokollok, utasítások tanulási eredményeit méri.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek betűjelét kell megjelölni) 5 darab kérdés. A hibakereső kérdéssor a gondozás-nevelés feladatok elvégzésének tanulási eredményeit méri.
- Mondatkiegészítés (A mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melyeknek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére – előre meghatározott értékkészletből – választott szó teszi igazgá a mondatokat.) 5 darab kiegészítendő mondat. A mondatkiegészítési feladatsor felméri a szociális rendszer működése kapcsán megszerzett ismereteket.
- Igaz-hamis (Egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H)) 5 darab feladat.
- Az igaz-hamis eldöntendő feladatsor az egészségügyi vonatkozású tanulási eredményeket méri.
- Fogalomdefiníció: A vizsgázó a szakterület teljes fogalomtárából kiválasztott 5 db fogalmat definiál oly módon, hogy előre meghatározott értékkészletből kiválasztja a fogalomnak megfelelő definíciót. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(oka)t.

- 8.2.2 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc
8.2.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 60%
8.2.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Szakmailag és tartalmilag helyes válaszok értékelhetők. Az értékelés százalékos formában történik.

Értékelési szempontok:

A vizsgatevékenység leírásában szereplő tanulási eredményeket mérő témakörökből egybefüggő feladatsor készül, ahol a vizsgatevékenységen elérhető maximális pontszám az alábbiak szerint oszlik meg:

- Egyszerű feleletválasztás: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Asszociáció: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Relációanalízis: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Mondatkiegészítés: jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Igaz-hamis: jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Fogalomdefiníció: jó válasz esetén kérdésenként 2 pont, összesen 10 pont értékben.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.3 Projektfeladat

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Gyermek- és ifjúsági felügyelő projekt-feladat**

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

I. vizsgarész: Portfólió

Portfólió (szakmai életút) elkészítése.

A gyakorlati helyszín, a gyakorlati tevékenység bemutatása intézménybemutatással és esetleírás alapján, a gyermekfelügyelet feladatainak bemutatása és a gyermekfelügyelő dilemmáinak értelmezése egy 10-15 diából álló prezentáció alapján.

Szempontok a prezentáció elkészítéséhez:

- Gyakorlati intézmény bemutatása
- Intézmény tevékenységének bemutatása
- Gyakorlati tevékenység bemutatása

Javasolt formátum:

- Számítógépes prezentációt készítő program alkalmazása,
- Times New Roman betűtípus,
- Minimum 16-os betűméret,
- Terjedelem: 10-15 dia, amelynek nem része a kezdődia.

Szempontok az esetleírás elkészítéséhez:

- A kiválasztott gyermek szociokulturális háttere
- Anamnézis
- A gyermek kapcsolatrendszere
- Nevelési környezet
- Szociális-érzelmi fejlettség
- Kommunikáció
- Szabadidő
- Összegzés

- Javaslatok a gyermek fejlődésének támogatására
- Önreflexió

Javasolt formátum:

- Számítógépes szövegszerkesztő program alkalmazása,
- Times New Roman betűtípus,
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma,
- Margók: 2,5 cm,
- Terjedelem: 7-10 oldal, amelynek nem része az előlap.

2. vizsgarész leírása: Demonstráció

A szakmai oktatás során megszerzett elméleti tudás bemutatása gyakorlati példán keresztül, tantermi körülmények között. A vizsgázó a vizsgaközpont által összeállított tevékenységlistából választva bemutatja az adott tevékenységet. A tevékenységlistának legalább 5 eleműnek kell lennie. A listában szereplő egy adott tevékenység a szakirányú oktatás szakmai követelményeinek legalább 2, legfeljebb 4 képességét, tudáselemét, felelősségi körét mérheti, attitűdjét vizsgálhatja.

Javasolt tevékenységlista, melynek elvégzését be kell mutatnia a vizsgázónak:

- A gyermek- és ifjúsági felügyelő gondozási feladatainak bemutatása egy esti műszak-ban.
- A gyermek- és ifjúsági felügyelő gondozási feladatainak bemutatása egy nappali műszakban.
- A gyermekek ellátásához kapcsolódó dokumentációk vezetésének bemutatása.
- A gyermekek oktatásához kapcsolódó feladatok bemutatása
 - 3-6 éves korig
 - 7-10 éves korig
 - 11-14 éves korig
 - 15-18 éves korig
- A gyermekek szabadidejének szervezésével összefüggő feladatok bemutatása
 - 3-6 éves korig
 - 7-10 éves korig
 - 11-14 éves korig
 - 15-18 éves korig
- Kapcsolattartás során ellátandó feladatok bemutatása.
- Szökési esetek során ellátandó feladatok bemutatása.
- A gyermekek gondozásával összefüggő együttműködések színtereinek bemutatása, a hozzájuk kapcsolódó feladatokkal együtt.

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc
(1. vizsgarész 15 perc, 2. vizsgarész 30 perc)

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 40%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Az értékelés százalékos formában történik.

Értékelési szempontok a vizsga 1. részéhez:

- Szakmai tartalom minősége: szakszerűség, tényszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. A bemutató hozzászólásokra alkalmassága, a vizsgázó kérdésekre adott tartalmi válaszai, reagálásainak minősége. (50%)
- Előadói stílus: felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával, érdeklődésével, kérdésekre adott válaszaival a vizsgázó kifejezi a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását. (25%)
- Prezentáció, szemléltetés: a diasor rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelése, a ppt szemléltetést támogató jellege, a vizsgázó verbális kommunikációja. (25%)

Értékelési szempontok a vizsga 2. részéhez:

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgafeladathoz rendelt értékelő lap értékelési szempontjai:

Szempont	Eredmény %	Kritériumok	
		Kitűnő	Nem elfogadható
Tudatosan alakít olyan helyzeteket, választ olyan mód-szereket, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára a megfelelő viselkedés, kommunikáció, együttműködés eljáratását.	30%	Eredményesen kezeli a gyermekek életében kialakult konfliktusokat. Támogatja a gyermekek egyéni és másokkal való kommunikációját. Mintát nyújt.	A gyermekek életében kialakult konfliktusok kezelésére nem megfelelő stratégiát választ. Nevelési stílusa autokrata.
Felismeri a gyermek fejlődési nehézségeit, adekvát nevelési-gondozási háttérrel nyújt.	40%	A gyermek fejlődését önmagához viszonyítja, kiválasztja a megfelelő eszközöket. Kommunikációja empatikus. A gyermekekről való gondoskodás során alkalmazza az egyéni bánásmód elvét, a gyermek pozitív önállósági törekvéseit, önértékelését erősíti.	Nem jól ítéli meg a gyermek fejlődési szükségletét. Kommunikációja bíráló, nem bátorítja tevékenységre a gyermeket. A gyermek önállóságra való törekvését gátolja, minősíti.
A gyermek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlődéséhez mintát és segítséget nyújt.	10%	A gyermekek kapcsolati formációit ismerve tervezi meg az együttműködés helyzetét.	Nem veszi figyelembe a spontán érés egyéni különbségeit.
A gyermekek viselkedésének, motivációinak figyelembevételével tervezi és szervezi a beavatkozási stratégiákat, gondozási sorrendet.	20%	Az egyes gyermek aznapi pszichikai és fizikai állapotát felismerve kezdeményez tevékenységet.	A gyermek jelzéseit nem érti, a tevékenységek nem illeszkednek a gyermek pszichikai állapotához.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

8.4 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

-

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Laptop, hosszabbító, projektor, vetítövászon, asztalok, székek

8.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.7 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyarányal kell beszámítani:

Ágazati alapvizsga: 20%, Szakmai vizsga: 80%

8.8 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

9 **A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:**

Egyéb képesítés nélkül a vizsgázó az előírt képesítéssel rendelkező felügyelete mellett használhatja a javítási tevékenységekkel kapcsolatos emelőberendezéseket.

Jelen képzési és kimeneti követelmény a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 11.§ (4) bekezdése alapján felmenő rendszerben, a 2024/2025. tanév első napjától alkalmazandó.

Csák János
kultúráért és innovációért felelős miniszter nevében és megbízásából

digitálisan aláírta:
Pölöskei Gáborné
helyettes államtitkár
2024.04.03. 12:49:22